No. 2029 Zaterdag 2 December 1922. 39ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St.Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Curaçaosche Begrooting voor 1923.

NOTA VAN WIJZIGING. *(Verkort.)*

§ I. De raming van de hieronder aangegeven in **Artikel I** van het Wetsontwerp opgenomen begrootingsonderdeelen van uitgaaf wordt als volgt *verminderd*, t. w.:

Artikel van het wetsontwerp.	Omschrijving van het begrootingsonderdeel.	Op het ontwerp gebracht ramingscijfer.	Te verminderen met:
11	Kosten van vervoer van personen, enz. tusschen de eilanden.	f 65,000	f 18,000
69	Kosten van opleiding, enz. van jongelieden buiten de kolonie.	15,000	1,000
70	Kosten van vóóropleiding in de kolonie van jongelieden a.v.	3,000	2,500
71	Kosten van opleiding van onderwijzers.	9,950	2,000
74	Kosten van het voorbereidend onderwijs.	5,586	1,500
75	Kosten van leergangen.	34,318	6,250
86	Voorschotten ter bevordering van den landbouw, enz.	50,000	40,000
105	Tijdelijke verhooging van verpleegkosten van lijders aan geslachtsziekten.	3,000	1,500
115	Vergoeding voor verpleging van onvermogenden, enz.	35,686	1,500
125	Gewoon onderhoud van straten, enz.	42,800	8,000
126	Buitengewoon onderhoud van landsgebouwen, enz.	73,500	23,000
127	Nieuwe werken, enz.	20,100	6,000
			f 111,250

Toelichting.

Ad § I. De noodzakelijkheid om, met het oog op den benarden toestand van 's Lands middelen, alsnog tot eene zoo ver mogelijk doorgevoerde beperking der uitgaven te geraken, heeft den ondergeteekende er toe geleid om na de indiening van het wetsontwerp met den Gouverneur in overleg te treden nopens de mogelijkheid om, ondanks de daaraan verbonden bezwaren, eene vermindering van de Rijksbijdrage, waarop bij het wetsontwerp is gerekend, te verkrijgen.

Het overleg heeft tot uitkomst gehad, dat de ramingen van de in § 1 van deze Nota van Wijzigingen omschreven begrootingsposten met de daarbij aangegeven bedragen kunnen worden verminderd tot een gezamenlijk beloop van f 111.250. Niet dan met zeer groote opofferingen zullen, zooals de Gouverneur te kennen geeft, de bedoelde verminderingen kunnen worden bewerkstelligd.

Bij de voor vermindering voorgedragen posten moge het navolgende worden aangeteekend.

Artikel 11. Van vervanging van den voor verderen dienst onbruikbaar geblеken schoener „Estelle" door een ander gouvernementsvaartuig werd afgezien. De dienst zal met een gecharterd vaartuig worden onderhouden.

Artikel 86. De raming van het krediet is teruggebracht op het door den Kolonialen Raad gevoteerd bedrag van f 10.000 (Zie de Memorie van Toelichting, blz. 3 onderaan), met dien verstande dat, zooals uit de omschrijving van den post volgt, hieruit zoowel in het belang van den landbouw als van de veeteelt uitgaven kunnen worden gedaan.

Artikelen 125, 126 *en* 127. Afgezien wordt van het voornemen om de wegen in het stadsdistrict op Curaçao ter afdoende bestrijding van de stofplaag met asphalthoudende olie te besproeien, alsook van de aanschaffing van een autosproeiwagen. Verder wordt het onder artikel 126 begrepen krediet van f 30.000 voor vernieuwing van de verharding van eenige straten te Willemstad gebracht tot f 7.000.

Ad § II. De verhooging houdt verband met de viering van het regeeringsjubileum van H. M. de Koningin.

Ad § VI. Luidens van den Gouverneur ontvangen bericht geven de in het loopend jaar tot dusver op het eiland Curaçao verkregen opbrengsten van de Inkomstenbelasting en van de Loodsgelden aanleiding tot eene verhooging van de opbrengstramingen van beide middelen over 1923 met onderscheidenlijk f 80 000 en f 10.000.

Voorts kan voor het aanstaand jaar rekening worden gehouden met eene hoogere opbrengst der middelen en inkomsten tot een bedrag van f 220.000, als gevolg van een voorbereide en reeds gedeeltelijk door den Kolonialen Raad aanvaarde belastingherziening. Deze herziening zal omvatten eene nadere regeling van de heffing van het invoerrecht, den accijns op gedistilleerd, de zegelbelasting, de overdrachtsbelasting en de gebruiksbelasting, voorts het uitvoerrecht van mijnproducten alsook de loodsgelden.

Aangezien nog niet geheel vaststaat, tot welk bedrag elk dier heffingen in de geraamde hoogere opbrengst der middelen zal bijdragen, wordt het geraamde totaal onder een afzonderlijke omschrijving in de raming der middelen opgenomen.

De verdere wijzigingen van de oorspronkelijk in de ramingsstaat opgenomen cijfers houden verband met de hiervoren besproken veranderingen.

Tengevolge van die veranderingen zullen de eindcijfers van de begrooting van Curaçao voor 1923 nader als volgt zijn te ramen.

Uitgaven	f 2 453 434
Inkomsten	f 1 718 650
Rijksbijdrage	f 734 784

De Minister van Koloniën.
DE GRAAFF.

De Paarlvisscherij bij het Eiland Margarita.

II.

De paarlvisscherij wordt op Margarita voornamelijk gedreven door de bewoners der dorpen langs den oever, voor het grootste gedeelte afstammelingen van den vermaarden stam der Guayqueris. Von Humboldt, die in de eerste jaren der vorige eeuw Venezuela bereisde, zegt dat tot in 1804 op Margarita de zuiverste afstammelingen van den Indianenstam der Guayqueris woonden. „De Guayqueris van den Noordkant van het eiland, zoo zegt hij, beschouwen zich als van het zuiver onvermengde ras, omdat zij van meening zijn dat zij zich, minder met de Indianen van den stam der Chaimas en met andere bronskleurige rassen vermengd hebben. Zij onderscheiden zich van hun naamgenooten van het Vasteland door de wijze waarop zij het Spaansch uitspreken nl. met bijna op elkander geklemde tanden. Met trots wijzen zij den Europeaan de *Punta de la Galera*, aldus genaamd naar het schip van Columbus, dat nabij die plaats voor anker lag en de haven van Manzanillo, waar zij voor het eerst in 1498 aan de Europeanen den eed van trouw zwoeren, welken vriendschapsbond zij nimmer verbraken en waardoor zij in den stijl van het Spaansche bestuur den titel van *getrouwen* verwierven. En dat zijn zij inderdaad. Ondanks hun nederigen stand en de schamele armoede, waarin zij leven en sterven, zullen zij nooit diefstal of een oneerlijkheid begaan in het bedrijf, waarin toch zooveel kostbaars aan hun handen wordt toevertrouwd. Verontwaardigd luisteren zij toe, wanneer men hun vertelt van de beschamende behandeling, waaraan de paarlvisschers en duikers in Azië worden onderworpen door hun een purgatief in te geven om alzoo de paarlen weer in bezit te krijgen, die zij geroofd en ingeslikt hebben.

Zij zijn buitengewoon geschikt voor den meest vermoeienden arbeid en kennen het duikersvak in de perfectie. Van hun jeugd af daarin geoefend stellen hun krachtige organen hen in staat tot op 20 vadem

Wetenschappelijk allerlei.

IV.

Burger-Luchtverkeer.

Zijn de cijfers van de *Koninklijke Luchtvaart-Maatschappij* reeds belangwekkend voor de verdere ontwikkeling van het luchtverkeer, van zeer veel belang is het ook om te zien, hoe sterk zich het luchtverkeer in 't buitenland ontwikkeld heeft. In het halfjaarlijksch rapport van het Engelsche Ministerie van Luchtvaart ontleenen wij de volgende gegevens:

Het Engelsch burger Luchtverkeer. *(Inclusief Kanaalvluchten.)*

(Mei 1919 — September 1921.)

Periode	Aantal Vluchten	Algelegd aantal KM.	Aantal vervoerde passagiers	Vrachten (postpakketten Collie's Couranten enz.)
				per ton.
April 1921	877	23,500	1,773	1,1
Mei „	1,511	38,500	3,130	2,3
Juni „	2,597	55,000	3,898	1,5
Juli „	3,682	69,500	6,781	1,7
Augustus „	4,798	69,000	9,609	1,1
September „	3,715	66,000	6,662	1,3
Totaal:				
April—September '22	17,180	321,500	31,353	9,0
Oct. '20—Maart '21	5,496	212,200	10,103	38,0
April '20—Sept. '21	20,658	689,600	32,345	86,5
Oct. '19—Maart '20	6,571	231,600	9,808	25,8
Mei '19—Sept. '19	31,250	460,300	58,132	20,2
Totaal Generaal Mei '19—Sept. '21	81,155	1,915,200	142,241	179,5

Vanaf het begin van de burgerlijke vliegdiensten in 1919 tot einde September 1921 zijn in 't geheel slechts 12 ongelukken met doodelijken afloop te betreuren.

Het ongelukken percentage op de 1000 vervoerde passagiers is 0,08 % met doodelijken afloop, en op de 1000 „ „ „ 0,12 % verwond.

Door de *„Handley-Page"* en de *„Instone Air Line"* werden vanaf 19 Maart 1921 tot 1 April 1922, 526 vluchten van Londen naar Parijs volbracht met 2989 betalende passagiers, terwijl in hetzelfde tijdsbestek 775 Fransche toestellen 2043 passagiers naar Londen hebben overgebracht.

In omgekeerde richting volbrachten de Engelsche toestellen 524 vluchten met 2709 passagiers, de Fransche 787 vluchten met 2380 passagiers. Dus in totaal werden door de Engelsche machines 1050 vluchten met 5694 passagiers gemaakt en door de Fransche vliegtuigen 1562 met 4423 passagiers. Ondanks de meerdere gemaakte vluchten der Fransche machines is het aantal vervoerde passagiers beduidend minder dan die der Engelschen, hetgeen in hoofdzaak daaraan is toe te schrijven, dat het reizen de Engelschen van huis uit meer in den bloede zit dan de Franschen, doch ook heeft de lage stand der frankenkoers, waardoor het reizen voor de Engelschen bijzonder voordeelig was een groot vervoer van passagiers naar Frankrijk tengevolge gehad.

Frankrijk. Uit de cijfers over de Fransche luchtvaart, welke in de verschillende citaten vermeld staan, blijkt het steeds toenemend belang van de luchtvaart op de Fransche lijnen:

Jaar	Aantal volbrachte vluchten	Afgelegd aantal kilometers	Aantal vervoerde passagiers	Hoeveelheid vervoerde vracht per KG	Aantal KG verzonden brieven
1919	1,288	320,000	1,184	14 ton	466 KG
1920	4,547	1,653,000	6,419	122 „	6,039 „
1921	7,438	2,800,000	15,241	192 „	10,808 „
	13,273	4,781,000	22,844	328 ton	17,313 KG

Opgemerkt zij, dat de *„Revue de France"* eenigszins hoogere cijfers geeft en met vermelding dat tengevolge van ongelukken er 4 passagiers gedood en 16 gewond zijn geworden; een uiterst klein cijfer, dat ongetwijfeld de betrekkelijke zekerheid van het luchtverkeer duidelijk aantoont.

Nu de vervoercijfers over 1921 voor de luchthaven le Bourget zoo juist gepubliceerd zijn, volgt hieronder eene vergelijking met de behaalde cijfers over 1920. Deze cijfers zijn als volgt:

	1921	1920
Vliegtuigen.	4,022	3,359
Passagiers.	13,369	6,856
Goederen (KG) . . .	150,309	120,745
Post (KG)	3,308	1,474

dieptie te duiken en op die diepte geruimen tijd onder water te blijven. Bovendien is het duiken op die onbekende plaatsen wegens ontmoetingen met walvisschen, haaien en anderen zeegedrochten niet zonder groot gevaar. Een duiker vertelde den Heer Brito Gonzalez, dat hij eens door een heele school reuzenvisschen werd aangevallen en dat hij met zijn bijl eerst een groote slachting onder hen moest aanrichten om hen op de vlucht te drijven. Tegenwoordig heeft men op Margarita 200 duikers, die recht hebben op dien titel.

De tegenwoordige afstammelingen der Guayquerís zijn van denzelfden aard als degenen, die ook Generaal Arismendi behulpzaam waren bij den kranigen opstand tijdens den Onafhankelijkheidsoorlog, dezelfden die Bolivar den Bevrijder in 1816 ontvingen en hem vergezelden bij den veldtocht in Venezuela, en die de bewondering van den Spaanschen Opperbevelhebber Murillo verwierven bij de heldhaftige verdediging van Juan Griégo, aangevoerd door den onversaagden Adriano, type van hun ras. (1). De kinderen hebben dezelfde deugden als hun grootouders: hun kracht, standvastigheid, rechtschapenheid en beproefde dapperheid. Alleen met dit verschil, dat zij nu die goede karaktereigenschappen in beoefening brengen uitsluitend bij hun vruchtbaren en vredelievenden arbeid der paarlvisscherij.

***

Deze paarlvisscherij op de kusten van Margarita levert inderdaad het beste bewijs voor de schranderheid, de arbeidzaamheid en de ongekreukte trouw der bewoners van dit eiland. Het patent-systeem door de Regeering van het land ingevoerd op het gebruik van dreggen, op duikers en duikerhelmen brengt deze productieve industrie onder het bereik van ieder, die ze wil uitoefenen. In den tijd van de grootste vangst en voor een campanje, die 6 tot 7 maanden duurt, worden er 3,402 patenten uitgegeven voor dreggen tegen 30 bolívar (á 0.50 gl.) per maand en tot 548 patenten voor duikers tegen 400 bolívar per maand. Dit vertegenwoordigt dus een personeel van 4000 man, die meer direct aan dit bedrijf, dat over het geheel als loonend te beschouwen is, verbonden is. De eischen van den arbeidersstand, die tegenwoordig de wereld beheerschen, worden op Margarita steeds praktisch en op vredelievende wijze opgelost. Allen die zich met de paarlvisscherij bezighouden, zijn socil en deelgenooten in de winst. Zoowel de bemanning der booten, die de dreggen meevoeren, als degenen, die in de vaartuigen de toestellen bedienen voor luchttoevoer der duikers, hebben ieder hun vastbepaald aandeel bij de verdeeling der winst. Er heerscht een volmaakte harmonie tusschen de reeders, duikers en matrozen, alles gebaseerd op een ongeschokt wederkeekeerig vertrouwen.

De schelpen of moederpaarlen, die men opvischt, worden maar de hutten overgebracht, gelegen op de onbewoonde eilanden Coche en Cubágua nabij de kust van Margarita. Daar worden de schelpen geopend en de paarlen eruit gehaald, die men binnen in het vleesch van den oester vindt. Een schelp bevat of wel een enkele grootere of een kleine paarl, soms ook meerdere groote of kleine paarls. De grootste paarl, die men hier in den laatsten tijd gevonden heeft, werd door den Heer Selim Abouhamad, de agent van de bekende firma S. & M. Abouhamad te Parijs, voor 80,000 bolivar gekocht. Deze Firma koopt op Margarita Jaarlijks voor een som van ongeveer 4 millioen bolivar aan paarlen op. De totale productie aan paarlen op de kusten van Margarita schat men op 7 tot 8 millioen bolívar per campanje.

Wanneer alle schelpen zijn onderzocht en de paarlen eruit gehaald, worden de schelpen schoongemaakt, d. w. z. zij worden ontdaan van alles wat geen paarlemoer is en daarna gewasschen en verpakt om naar Europa verzonden te worden. Vroeger was de voornaamste handelsmarkt voor dit artikel Duitschland en Oostenrijk, tegenwoordig echter Spanje, Frankrijk en Italie. De prijs van één ton paarlemoer bedraagt 300 bolívar, vrij aan boord in de Venezolaansche havens Puerto-Cabello of La Guayra. Op het einde van 1920 was er op Margarita een voorraad van 3000 ton paarlemoer in depôt, zijnde het product van den laatsten oogst.

Gedurende de jaren 1902 tot 1905 bereikte de paarlvisscherij op Margarita haar grootste uitgebreidheid. Een talooze menigte rijke opkoopers. Russen, Duitschers, Franschen, Italianen en Spanjaarden streek over Porlamar, de Zuid-Oostelijke havenstad van het eiland neer, dat in die dagen werkelijk geleek op Californië, toen daar het eerste goud ontdekt werd. Doch het gemis aan een voldoende reglementeertng der visscherij benevens het onsystematisch bedrijf van den monopoliehouder „*The Pearl Fisheries Company Limited*" was grootendeels oorzaak, dat de oesterbanken uitgeput raakten. In den laatsten tijd legt het Ministerie van Binnenlandsche Zaken een bijzondere zorg aan den dag om deze belangrijke industrie te organiseeren en in bescherming te nemen.

Zij verdient dit ten volle, daar zij voor bijna de helft van de bevolking van het eiland een bestaan oplevert. De rijkswet, die nog niet lang geleden op dit punt van kracht is geworden, houdt rekening zoowel met de toekomst als met de behoeften van het tegenwoordige.

Men kan zeggen, dat de grootste opkoopers van paarlen op Margarita tegenwoordig de Syriërs (Armeniërs) zijn, die zich in de latere jaren op het eiland gevestigd hebben. Zij koopen ze of wel voor eigen rekening op, of als vennooten van handelshuizen in Carácas, de Venezolaansche hoofdstad. De voornaamste opkoopers zijn Fasén Ramía, George Haiek en S. & M. Abouhamad. Onder de inboorlingen, die zich reeds sedert tal van jaren met de visscherij en den verkoop van dit handelsartikel bezighouden, behooren vooral Dr. Louis Felipe Hernandez, die speciaal op technisch gebied een bijzondere bekwaamheid verkregen heeft, en uitgebreide handelsrelaties met Parijs onderhoudt. Verder Braulio Fermin Campo, Juan Salazar Fernandez, de Gebroeders Rosario en vele anderen.

De beste uitrusting voor de visscherij bezit de Heer Manuel Rudolfo Brito, die deze visscherij ook geregeld op de kusten van de Republiek Ecuador drijft, waar een grooter soort paarlen met eigenaardige kleurschakeering gevonden wordt; doch zij zijn niet zoo zuiver als die van Margarita. Een paarl noemt men onberispelijk en zuiver van gehalte op Margarita, wanneer zij volmaakt rond en een *buen oriënte* heeft, d. i. de juiste kleurschakeering, nl. een witte tint met een schitterenden weerschijn gelijk de opaal.

* * *

Onder bescherming der nieuwe wetgeving, die er op berekend is de aangroei van het produkt geregeld op peil te houden, zal de paarlvisscherij van Margarita in de naaste toekomst zeker een van de meest vruchtbare bronnen van rijkdom voor Venezuela worden. Daar de paarloester zich verplaatst en door zaad vermenigvuldigt, zorgt zij dus zelf gemakkelijk voor nieuwe vindplaatsen. Men heeft bevonden, dat van af de eilanden Los Testígos, ten Noord-Oosten van Margarita en van de kust van Rio Caribe in de Golf van Paria, tot aan Kaap Codéra er een overvloed van paarlen van erkende handelswaarde te vinden is. De Heer Gumersindo Torres, Minister van Binnenlandsche Zaken van Venezuela, heeft beloofd, dat de Regeering des lands al deze streken voor dit doel wetenschappelijk zal laten onderzoeken. Wanneer eenmaal dit plan is uitgevoerd en later in praktijk gebracht, zullen deze kusten, die nu woest en verlaten liggen, weer opleven en bevolkt worden met nijvere arbeiders en hetzelfde aanzien krijgen als het eiland Margarita nu te aanschouwen geeft, nl. vrouwen, mannen en kinderen, die de campanje voorbereiden, het uitzeilen naar zee onder hoopvolle verwachtingen, een talrijke vloot van visschersvaartuigen op zoek naar de kostbare paarlen, het aanbrengen aan wal, het uithalen der paarlen, het sorteeren en de verkoop in de volmaakste harmonie, het terugkeeren naar de haven met de voldoening, dat hun arbeid niet tevergeefs is geweest, alles ten bate van talooze eerzame en werklustige arbeiders en hunne gezinnen.

P. A. E.

(*Wordt vervolgd.*)

(1) Zie over dezen Vrijheidsoorlog het artikel in de *West-Indische Gids*. IIIe jg. bl. 361 en vlg. en 431. ADMIRAAL PEDRO LOUIS BRION.

Het Luchtpostvervoer October 1920 tot October 1921 geeft de volgende cijfers:

	Bruto gewicht KG.	Aantal Postrtukken.
Parijs—Londen	383,5	10,977
Parijs—Brussel	97,2	1,508
Parijs—Amsterdam	72,2	342
Parijs—Straatsburg	19	306
Parijs—Praag	109,2	2,076
Parijs—Warschau	151,8	1,943
Straatsburg—Parijs	31,1	622
Straatsburg—Praag	34,4	481
Straatsburg—Warschau	46,9	663
Toulouse—Casablanca	1099,9	50,623
Casablanca—Toulouse	1267,8	75,990
Totaal	3318,— KG.	145,531 stuks.

Zeer interessant is het eveneens de resultaten van de voornaamste luchtdiensten aan een vluchtig onderzoek te onderwerpen en de enorme vooruitgang van de luchtvaart in een tijdperk van drie jaar uit onderstaande gegevens te kunnen constateeren.

Luchtlijn Parijs-Londen:

	Aantal Vluchten	Aantal afgelegde K.M.	Aantal vervoerde passagiers	Hoeveelheid verv. vracht
1919	365	142.000	638	8.250
1920	2.577	992.500	5.347	107.767
1921	2.419	921.670	9.800	114.400
Totaal	5.391	2.056.170	15.785	230.417

Luchtlijn Brussel-Amsterdam:

	Aantal Vluchten	Aantal afgelegde K.M.	Aantal vervoerde passagiers	Hoeveelheid verv. vracht
1919	491	101.789	193	4.217
1920	385	110.245	371	1.739
1921	775	310.710	1.993	20.522
	1651	522.744	2.557	26.478

De cijfers welke van de luchtpostdienst tusschen Frankrijk en Marocco voor 1921 voorhanden zijn, geven eveneens uiterst bemoedigende uitkomsten.

In Januari 1921 was het totaal vervoerde brieven 16.377 stuks
en in Januari 1922 „ „ „ „ 50.851 „ eene vermeerdering van meer dan 300 %.

Bezuiniging en Offer.

In „*de Nederlander*" komt het volgende voor, dat in de tegenwoordige tijdsomstandigheden wel overweging verdient:

Het is geen scherts. Europa is naar het einde op weg. En als het mocht komen, zal ook Nederland er niet aan ontsnappen.

Dat onze cultuur een reiniging en vernuchtering noodig heeft valt moeilijk tegen te spreken. De wetenschap begint haar wondere krachten te richten meer op vernielen dan op het bouwen. De kunst uitte zich in steeds grilliger bandeloosheid. Levensverfijning en weeldegenot namen snel toe in alle kringen en klassen.

Reiniging en vernuchtering zijn noodig. Maar het behoeft geen ondergang en vernietiging te zijn.

Geen mensch vermete zich echter te bedenken, dat hij de toekomst kent of haar kan vormen naar zijn wil. In zoo moeilijken tijd luistere slechts ieder met tweevoudige opmerkzaamheid naar de stem van zijn geweten en vatte aan datgene, wat hem het meest nabij ligt. De Nederlander beginne met hetgeen Nederland eischt.

Wat het geweten ons thans gebiedt is niet zwaar te ontraadselen, al is het gehoorzamen moeilijk. Thans meer dan ooit treedt op den voorgrond de eisch van het offer.

Ongaarne spreekt men van het innigst, dat het hart beweegt. Die het niet verstaat, moet er immers om lachen, en waarom dit lachen uitgelokt?

Maar de ernst des tijds eischt terzijdestelling van dezen schroom. De binnenlandsche — meer nog de buitenlandsche verhouding — vragen christelijke politiek en de kern der christelijke politiek is de bereidheid tot het offer.

Allerwege klinkt de roep om bezuiniging. De lasten moeten dalen, het nationaal kapitaal moet gered worden; de noodzakelijke factor voor de onmisbare nieuwe voortbrenging mag niet verloren gaan.

Het is goed. Maar bezuiniging is onmogelijk zonder groote offervaardigheid. Zet één stap op den weg der bezuiniging en gij slaat idealen stuk, die zoo moeilijk worden prijsgegeven.

Zet een tweeden stap en gij tast het levenspeil aan van velen, die met moeite tot dit peil zich opwerkten.

Toch moet ernstig bezuinigd worden — en er kan bezuinigd worden, echter op één voorwaarde: dat blijke van de bereidheid tot het offer. Zonder vervulling van die voorwaarde zal de bezuiniging dooden hem, die haar toepast en hen, die haar gevolgen te dragen hebben.

Er kan op uitgaven veel bezuinigd worden, maar zij, die het meest in die uitgaven bijdragen, moeten niet het sterkst op die bezuiniging aandringen, en zij, die haar gevolgen het eerst zouden ondervinden, moeten ophouden, zich tegen haar te verzetten.

Voorts wijze de spoorwegman niet naar de Rijksambtenaar en de ambtenaar naar den spoorwegman.

De lagere ambtenaar murmureere niet, dat een voorgestelde korting hem, naar verhouding, meer zou treffen dan den hoogeren ambtenaar; en de hoogere ambtenaar verwere zich niet met de klacht, dat in de laatste jaren zijn salaris naar verhouding minder omhoog ging dan dat der lagere ambtenaren.

De ambtenaar zij niet afgunstig op het onderstelid gewin van den koopman en de koopman, die zijn balans weder moet sluiten zonder winstcijfer, mokke niet over de zekerheid van inkomen van den ambtenaar.

De nijverheid zie niet afgunstig op den handel en de handel zette zich niet schrap tegen elke bescherming van de nijverheid, die mogelijk den handel iets zou bemoeilijken.

Ieder versta, dat in deze groote dagen, groot door hunne angst en ernst, van ieder groote daden worden geëischt — dat geen daad grooter is dan de daad van het offer — en dat zonder dit alzijdig brengen van dit offer, ook voor ons volk onafwendbaar zal blijken het einde, dat dreigt.

Correspondentie van St. Martin.

Philipsburg 10 November 1922.
(*Vervolg*).

De zoutpannen op het Fransche gedeelte van het eiland. In het te Guadeloupe verschijnende dagblad „*Le Nouvelliste*" van den 7 October No. 3652, hebben we den volgenden brief gelezen van het Fransche Kamerlid BERANGER, aan den Voorzitter van den Kolonialen Raad te Guadaloupe gericht.

Wij halen dien brief in zijne oorspronkelijken tekst aan.

Les salines de Saint Martin. Le President de la Commission coloniale M. VITAL BORIFAX avait écrit au Sénateur de la Guadeloupe a propos des salines de St. Martin, restées inexploitées par la faute de concessionnaire. Mr. HENRY BERANGER a répondu en ces termes au Président de la Commission coloniale.

Paris, le 19 Septembre 1922.

Monsieur le Président.

En réponse à votre lettre du 24 Août 1922 relative à la revocation de la concession de la Saline de Grand' Case à Saint Martin, j'ai l'honneur de vous informer, que j'ai transmis, des le mois d'août dernier, à M. Fléming, conseiller général et maire de Saint Martin, la lettre du Ministre des Colonies, qui m'annonçait précisément la décision de révocation, que venait de prendre son administration à l'encontre des concessionnaires actuels pour inexploitation patente et prolongée.

Vous savez, Mon cher Président, que j'avais moi-même pris en mains cette affaire dès le mois de novembre 1920 dans l'intérêt supérieur de la Guadeloupe et de la France, qui, l'une et l'autre, ont besoin de *sel à bon marché* et se doivent d'échapper, par leurs propres efforts à l'emprise onéreuse des trusts étrangers. A mon retour de Saint Martin, en janvier 1921, aussitôt après ma réélection sénatoriale, je n'avais cessé de suivre et d'activer cette question auprés de la Direction économique du Ministère des Colonies.

Je suis heureux de m'être trouvé aussi, une fois de la plus, en pleine communion d'ideés avec le Conseil Général de la Guadeloupe et d'avoir pu faire aboutir à Paris une affaire suspendue et irréalisée depuis plus de dix ans. Il restera maintenant au Conseil Général de la Guadeloupe et à la Commune de Saint Martin à faire sans délait tout le nécessaire pour remettre en marche les belles salines françaises de Saint Martin. Je ne doute pas qu'avec un maire aussi diligent que M. Fléming, l'entreprise ne soit parfaitement realisable pour le plus grand bien de la Dépendance, de la Colonie et de la Metropole. Et je vous prie en portant ma réponse à la connaissance de vos collègues de Conseil Général, de leur transmettere tout les sentiments de fraternelle solidarité avec lesquels je reste, mon cher président.

Votre très dévoué Sénateur

(signé) Henry Béranger,

rapporteur général du Budget.

De Franschen zien wel, dat een contract dat zijne voorwaarden niet naleeft, best verbroken kan worden. Ze beweren ook dat zout, dat door Gods zon gemaakt wordt, niet door Gods water weer in de pannen gesmolten behoeft te worden, terwijl eene noodlijdende bevolking uit gebrek aan werk rondzwerft. Dat is het doel van den Schepper niet, die alles voor ons gebruik geschapen heeft.

Een vliegmachine te Pointe à Pître. In eene uitgave van hetzelfde blad van den 13n lezen wij van den overtocht van de Amerikaansche vliegmachine (sea-plane) „*Sampaio Correia*", kapitein-luitenant Walter Winton, die de reis van San Guan naar Pointe à Pître in 6 uur maakte. Hare aankomst aldaar werd met ongeduld verwacht. Een groote oploop van menschen, alsook de ambtenaren, kwamen op den steiger bijeen om den kapitein en de bemanning een hartelijk welkom toe te roepen. Ze werden allemaal op een hoffelijke wijze ontvangen en onthaald, gedurende hun verblijf op Franschen bodem. De *Sampaio Correia* legt 65 mijlen (knots) per uur op het water en 72 mijlen in de lucht af. De reis is op touw gezet door de *New-York World*. De hydroplane zette de reis naar Fort-de-France, Port-of-Spain, Georgetown, Paramaribo, Para en Brazilie voort. —

Noot van de Redaktie: Op dit oogenblik ligt de *Sampaio Correia* op Trinidad met gebroken schroef en wacht daar op een nieuwen. Het is nog niet zeker of de reis wel zal worden voortgezet.

Berichten uit de Kolonie.

Een belangrijk bericht.

Het bestuur der *Algemeene Ambtenaren Vereeniging* mocht Maandag van Z. Exc. den Gouverneur afschrift bekomen van een telegram, dien dag door hem van den Minister ontvangen, en waarvan de inhoud aldus is weer te geven.

De Minister maakt bezwaar de duurtebijslag voor 1923 te bestendigen, daar hij bij vorig schrijven reeds had aangegeven, dat eind 1922 verdere duurtebijslag zou vervallen.

De nieuwe salarissen mogen pas worden toegekend als de begrooting in den Haag is goedgekeurd.

Als echter de Koloniale Raad de voorgenomen belastingherziening *voor* Januari goedkeurt (waarvan weer de nieuwe salarissen afhankelijk zijn gesteld), dan mogen „ter nadere verrekening" de nieuwe salarissen van 1 Januari 1923 af worden uitbetaald.

Goede reis.

Zaterdagavond der vorige week is de Heer D. MOLENKAMP, Chef van ons Draadloos Station, per *Prins Frederik Hendrik* naar Suriname vertrokken, om aldaar onderzoek in te stellen en overleg te plegen over de oprichting van een draadloos station te Paramaribo.

Ontvangen

— van de firma A. Bethencourt e Hijos alhier een kalender voor 1923, reclame voor *Jarabe de Ambrozoin, Salvitae* en *Tonikel*.

— van den Heer A. B. W. Lieder alhier een kalender voor 1923, reclame voor Huntley & Palmers Biscuits, Reading & Londen.

— van het agentschap der K. W. I. M. een prachtigen wandkalender.

✠ E. Q. v. d. Veen Zeppenfeldt.

Vrijdag namiddag der vorige week stierf in het St. Elisabeth's Gasthuis de Heer E. Q. v. d. VEEN ZEPPENFELDT.

Met hem werd een jong veelbelovend leven uit deze wereld weggerukt.

Pas gehuwd, slechts een paar maanden vóór zijn eindexamen als arts aan de Amsterdamsche Universiteit, door zijn innemend en welwillend karakter en heerlijke talenten met de schitterendste vooruitzichten vóór de toekomst, vol idealen en moed om te Curaçao, zijn geboortegrond, zijn leven en krachten te wijden aan de lijdende menscheid, openbaarden zich opeens de eerste verschijnselen van die vreeselijke ziekte, waaraan zoo weinig ontsnappen, en die hem die 3 jaar lang aan het ziekbed gekluisterd hield en langzaam zijn krachten sloopten zijn lichaam uitteerden.

Eenmaal scheen de ziekte een gunstige wending te nemen en herleefde de hoop om weer spoedig en toen voor goed te vervliegen.

Met waar christelijke geduld zonder klagen, heeft hij zijn lijden gedragen om de eeuwige kroon te ontvangen dáár waar geen pijnen meer geleden worden.

Aan zijn treurende weduwe, moeder en broeders en verdere familie betuigen wij onze oprechte deelneming. R. I. P.

Tegen het vloeken.

Het stemt tot dankbaarheid, zegt de *Nederlander*, dat Minister van Oorlog Van Dijk een energieken maatregel nam om de godslasterlijke gewoonte van het vloeken, welke helaas bij sommigen ook in militairen kring steeds nog bestaat, tegen te gaan.

Het nieuwe Reglement van Krijgstucht vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 31 Juli 1922 (Staatsblad no. 476), bevat omtrent het vloeken de volgende verbodsbepalingen:

Artikel 22..... Den militair is verboden: *a.* het bezigen van vloeken en godslasteringen, van onzedelijke taal of liederlijke uitdrukkingen, zoowel *buiten* als *in* dienst."

In verband hiermede herinnert het blad tevens aan het voorschrift van artikel 272:

„De meerdere, die nalaat op te treden tegen de te zijner kennis gekomen krijgstuchtelijke vergrijpen, maakt zich daardoor zelf aan een krijgstuchtelijk vergrijp schuldig."

Mogen officieren, onderofficieren en soldaten het mogelijke doen om deze bepalingen na te leven! Of wèl (wat nog beter was) moge spoedig blijken, dat onze militairen zulk een voorschrift niet meer behoeven, omdat het misbruik van het vloeken reeds uit hunnen kring voor goed verdreven werd.

Regen.

De laatste drie dagen zijn er herhaaldelijk zware regenbuien gevallen.

Santo Domingo en de K. W. I. M.

Van Santo Domingo ontvingen wij het volgende schrijven, gedateerd van 10 November:

In de *Listin Diario* van 10 November l.l. komt het volgende bericht voor:

Lake Winthrop

„Volgens bericht van de agentschap is het SS. *Lake Winthrop* den 5 dezer uit New-York vertrokken. Het brengt 8, 65, 11, 35, 68 en 246 ton lading mee resp. voor de havens Monte Cristy, Puerto Plata, Sanchez, La Romana, de stad Santo Domingo en voor de ankerplaats Palenque. Voor de terugreis neemt de boot vracht aan voor de kustvaart en voor uitvoer."

Immer en altijd wanneer hier in Santo Domingo een boot van die Maatschappij verwacht wordt, kan men dit in de bladen *Listin Diario* en *El Siglo* aangekondigd zien, welk bericht volstrekt zonder eenige kosten in die couranten wordt opgenomen.

Dergelijke berichten laten ook de *Clyde-Line*, de *Bull Insular-line* en alle andere stoomvaartlijnen, die hier aanleggen, in die genoemde couranten publiceeren. *Alleen de K. W. I. M.* maakt daarop een uitzondering. Het schijnt dat deze maatschappij dat niet noodig oordeelt. Doch het gevolg daarvan is, dat iemand die goederen te verzenden heeft of een reis wil ondernemen, nooit van te voren weet, op welken dag er een Hollandsche boot verwacht wordt, of wanneer hij vertrekt, noch waar hij van daan komt, noch waar hij heen gaat. Het is derhalve niet te verwonderen, dat die Compagnie niet meer voordeel trekt van zijn lijn die op Santo Domingo vaart.

De vorige week kwam hier de Hollandsche boot *Medea* aan, volgens gewoonte zonder de minste voorafgaande aankondiging.

Eveneens vertrok hij weer zonder dit van te voren te publiceeren. Dat verwonderde niemand meer, omdat men daaraan gewoon is.

Doch er stond onlangs in de *Listin Diario* het volgende bericht:

„De ENGELSCHE boot *Nuddea* is op het oogenblik een groote lading rijst aan het lossen, waardoor voor de verbruikers de prijs van dat artikel zeker wel wat lager zal worden."

Den volgenden dag bevatte diezelfde courant dit bericht:

„Een van de werklui aan den wal bezig met het lossen van de lading van de ENGELSCHE boot *Nuddea* kreeg een slag, viel te water en verdronk." enz.

Waaruit iedereen de conclusie kon trekken, dat zelfs niet per vergissing die boot in de courant voor een *Hollandsche* boot wilde doorgaan.

Toen daarentegen tijdens den oorlog de eerste Hollandsche boot de lijn opende op Santo Domingo, had bij aankomst in de haven van Puerto Plata het volgende vooral ook bij het lossen van rijst plaats, wat aan de correspondenten der couranten in die havenstad aanleiding gaf het volgende bericht op te sturen, wat ook gepubliceerd en door bijna alle couranten van het land met voldoening werd overgenomen:

„Tijdens het lossen van de Hollandsche boot in de haven van Puerto Plata scheurde de kabel van de stoomlier een zak rijst open, waardoor de inhoud over de kade uitstortte. Terstond beval de 1ste officier aan boord het lossen te stoppen, terwijl hij persoonlijk aan den wal ging, om de uitgestrooide rijst bijeen te garen en de opgescheurde zak dicht te naaien. Wat een verschil van behandeling der lading bij de anderen stoomvaartlijnen die onze haven aandoen."

Dit feit alleen gaf aanleiding aan verschillende handelshuizen aan hun agenten in het buitenland last te geven, om al hun lading bij voorkeur te laten verschepen met *Hollandsche* booten.

Gelukkig heeft tot nu toe nooit iemand het minste te klagen gehad over ruwe behandeling der lading aan boord van de Hollandsche booten. Integendeel, men hoort nooit anders dan met lof daarover spreken.

Maar altijd moet men deze vraag hooren: „Wanneer komt de Hollandsche boot binnen?" En altijd volgt datzelfde antwoord: „Ik weet het niet."

Het spreekt natuurlijk van zelf, dat wanneer belanghebbenden 's avonds hun courant openen en dan lezen dat die of die boot op dien of dien dag, van die plaats komt en op dien of dien datum dáárheen vertrekt, dat zij dan niet meer de moeite doen, om aan het kantoor van een andere Mij. te gaan informeeren, wanneer hij duidelijk ziet dat die Mij. er zelf niet in het minste belang instelt om zulke berichten onder de oogen der lezers te brengen.

Wij spreken nog maar alleen van lading en passagiers. Van correspondentie is natuurlijk heelemaal geen sprake, omdat daarbij de Mij. geen direct belang heeft.

Doch hoe dikwijls gebeurt het, dat men een brief wil posten, en men op het postkantoor verneemt of wel dat de mail reeds gesloten of dat de boot reeds vertrokken is.

Verdere commentaar is overbodig. Toch hopen wij dat hierin spoedig verandering kome. Want de huidige toestand is zeker niet in het belang der K. W. I. M.

Examen.

Aan het dezer dagen gehouden eindexamen op het St. Thomas-College werd deelgenomen door 6 leerlingen.

De volgende jongelui behaalden hun diploma:

Ricardo Da Costa Gomez
Jacobo Jonkhout
Alberto Lieder
Eulario Walter.

Appèl.

De 11 beklaagden, die den 4 Nov. ll. veroordeeld werden wegens de wanordelijkheden op 17 Juli ll. zijn deze week in hooger beroep gegaan bij het Hof van Justitie alhier, thans saamgesteld uit de Heeren Mr. PH. EVERTSZ als President en de leden Mr. J. S. Gorsira en Mr. Schagen van Leeuwen.

Welkom.

Met de *Oranje Nassau* kwam Woensdag morgen hier aan de Eerw. Zuster CANISIA, Dominicanes bestemd voor de ziekenverpleging in het Hospitaal van den H. Petrus van Verona op Aruba. Woensdagavond heeft de zuster per *Ligia* de reis naar dat eiland voorgezet.

Champion.

De goulet *Champion*, die de vorige week hier van St. Martin binnen kwam, is door het Gouvernement in huur genomen om als Gouvernementsschoener dienst te doen tusschen Curaçao en de Bovenwindsche Eilanden in plaats van de afgekeurde *Estelle*.

Dezer dagen zal de *Champion* als zoodanig zijn eerste reis daarheen aanvaarden.

De Loodsgelden.

Te laat om het nog in ons vorig nummer op te nemen, bereikte ons het bericht, dat de Gouverneur telegrafisch van Holland werd in kennis gesteld, dat de nieuwe verordening op de Loodsgelden, door den Kol. Raad aangenomen, doch waarvan door den Minister de uitvoering voorloopig was geschorscht, thans op bevel van den Minister van Koloniën in werking kan treden.

De West-Indische Gids.

Inhoud van afl. 7 — November 1922.

Vroegere kunst in West-Indië door S. KALFF. — De jongste botanische en zoölogische onderzoekingen op het eiland Krakatau als een aansporing tot wetenschappelijke waarneming ook in Suriname en Curaçao, door JHR. L. C. VAN PANHUYS. — Memorie van den Amerikaanschen Raad over de Hollandsche Bezittingen in West-Indië in Juli 1806, door Dr. J. DE HULU. Bibliographie.

Cultuur-Mij. der Nederl. Antillen.

Door de Tweede en Eerste Kamer is het wetsontwerp tot kwijt schelding van 9/10 der schuld van de *Cultuur-Maatschappij der Nederlandsche Antillen* aangenomen.

Consul.

Bij Kon. Besluit is de Heer H. L. Penha erkend en toegelaten als viceconsul van Brazilië voor het eiland Curaçao.

Het derde kwartaal 1922.

De opbrengst der belastingen over het derde kwartaal 1922 bedroeg ruim f 293 000,— en overtrof met f 71 500,— een kwart der raming. In het eerste halfjaar 1922 brachten de belastingen f 574 000,— of 131 000,— meer op dan de helft der raming.

In de eerste drie kwartalen brachten de belastingen f 867 664, — of 203 074.— meer op dan drie kwart der raming. De meerdere opbrengst van het derde kwartaal is voornamelijk te danken aan het ruim vloeien der gedistilleerd accijns ad f 59 000,—. Verder bracht de inkomstenbelasting over het afgeloopen kwartaal ruim f 45 418,— of 6 093,— meer op dan een kwart der raming.

De inkomsten van onderscheiden aard wijzen f 119 729,— of f 15 632,— meer dan een kwart de raming aan. Deze meerdere opbrengst is voornamelijk te danken aan het ruim vloeien van het uitvoerrecht van mijnproducten ad f 25 201,— of f 7 226,— meer dan een kwart der raming en f 7 088 aan de meerdere opbrengst der posterijen in verband met de verhooging der tarieven.

Aan loodsgelden werd f 18 541,— ontvangen.

De inkomsten van onderscheiden aard brachten in de eerste drie kwartalen f 432 742,— op of f 120 451,— meer op dan drie kwart der raming.

Rectificatie.

In ons overzicht van tarieven voor draadlooze telegrammen is de vorige week een kleine fout geslopen. Onder: Zuid-Amerika *moet staan:* Colon *(via New-York) f 1.50 (en niet f 50.) per woord.*

Vastgeloopen.

Donderdagavond tusschen 7 en 8 uur is de *West-Katan* van de *California-Line* vóór de haven even buiten de boei, vóórdat nog de loods aan boord was, vastgeloopen. Met alle macht is de loods den geheelen nacht en gisteren morgen aan het werk geweest om de boot los te krijgen. De *President Gomez* heeft al zijn krachten er op verspild. De eene tros na de anderen brak in stukken. De gestrande boot stuurde een draadloos bericht naar de *West-Jessup* een zusterschip van dezelfde lijn, dat op 50 mijl afstand in de richting van Panamá was, om assistentie te komen verleenen. Aan dezen stoomer gelukte het eindelijk gisteren morgen tegen 11 uur de boot weer vlot te krijgen, die daarna blijkbaar ongedeerd onze haven binnenstoomde.

De *West-Jessup*, die hem uit zijn benarde toestand verlost had, stoomde daarna weg, om zijn reis verder voort te zetten.

De *West-Katan* kwam van San Francisco door het Panamá-kanaal met 200 ton lading gezaagde planken voor kisten en vaten voor de *Curaçaosche Petroleum-Maatschappij.*

Koloniale Raad van Donderdagavond.

Bij de ingekomen stukken leest de Voorzitter een brief voor van den Gouverneur, waarin deze den Raad mededeelt van den Min. v. Kol. een telegram ontvangen te hebben, behelzende, dat de verhoogde ambtenaarssalarissen *niet* mogen worden uitgekeerd, zoolang de begrooting niet definitief is vastgesteld; dat met 1 Januari 1923 de duurtebijslag ophoudt, dat de *Minister de Kroon adviseert de loodsdienstverordening* (waartegen de Cur. Petr. Mij. bezwaar had) *goed te keuren*; dat *indien de Kol. Raad met 31 Dec. met de belastingherziening klaar is*, voor zoover met salarisregeling verband houdend, de Gouverneur in afwachting van de goedkeuring der begrooting met 1 Januari a.s. de verhoogde salarissen mag beginnen uit te keeren.

In dit schrijven spreekt de Gouverneur tevens de hoop uit, dat de Raad nu de overige belasting ontwerpen zal willen behandelen.

De Voorzitter zegt hierop, dat meerdere leden er zijn aandacht opgevestigd hebben, dat de Raad nog geen schema of overzicht van de nieuwe belasting ontwerpen heeft ontvangen en stelt voor den Gr. om een dergelijk schema te vragen. Hiertoe wordt besloten.

De Voorzitter leest verder een brief, in het Engelsch gesteld, voor door de firma GODDEN aan den Administrateur van Financien gericht en door het Bestuur bij afschrift aan den Raad overgelegd, betreffende het ontwerp-verordening op de mijnproducten en maakt naar aanleiding daarvan enkele opmerkingen.

Alvorens de beraadslagingen over het ontwerp over uitvoerrecht op mijnproducten te openen, brengt de Voorzitter de datums der verschillende stukken in herinnering en laat uitkomen, dat slechts ten deele met de wenschen van den Raad is rekening gehouden, dat verschillende wenken van den Raad van de hand zijn gewezen, een redactie-verduidelijking door het Bestuur niet noodig wordt geacht, enz. enz. kortom dat het Bestuur verre van toeschietelijk is geweest.

De Raad zal om zijn goeden wil te toonen, niet op dit alles ingaan. Doch wat betreft de decentralisatie kan de Raad niet toegevan zonder zich aan plichtverzuim schuldig te maken. De Voorzitter zegt verder, dat de amendementen niet zijn ontstaan uit zucht om te becritiseeren en hoopt dat het Bestuur alsnog bereid gevonden worde deze over te nemen.

Het lid BEAUJON dient nu eenige amandementen in, die door den Adm. v. Financiën, als gemachtigde van het Bestuur ter vergadering aanwezig, worden bestreden, doch met algemeene stemmen worden aangenomen. Enkel één amandement betreffende een deurwaardersexploot werd met op één na algemeene stemmen aangenomen. Hierna werd het aldus gewijzigd ontwerp, regelende het uitvoerrecht op mijnproducten, goedgekeurd.

De Heer en Mevrouw

G. S. Duinker

hebben het genoegen hierbij kennis te geven van de geboorte hunner Dochter

Maria Josepfine

Curaçao 26 Nov. 1922.

TYPHUS.

Op het Laboratorium van den Openbaren Gezondheidsdienst bestaat voor iedereen gelegenheid tot kostelooze inenting tegen Typhus op de dagen Maandag en Zaterdag van 2 — 5 uur.

De Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst,
A. Bergmann.

Typhus.

Na Laboratorio di Sanidad Publica tin ocasion pa enter contra Typhus toer Dialuna i Diasabra di 2 te 5 or di atardi.

Director di Sanidad Publica.

A. Bergmann.

POLITIEKE FILM.

V.

Na Genua was het meest interessante, wat de politieke wereld bezighield, de Parijsche bankiers-conferentie, die die zich ten doel gesteld had om door een redelijke leening Duitschland uit den put te helpen en de fatale datum van 31 Mei, de vervaldag voor de aanvaarding der eischen van de Comissie van Herstel.

Deze vergadering van Financiëele specialiteiten, waaronder zich bevond Pierpont Morgan, de Amerikaansche geldmagnaat, wilde trachten een internationale leening op touw te zetten om aldus aan Duitschland het vereffenen van zijn schuld mogelijk te maken en langs dezen trap het evenwicht in de wisselkoersen te herstellen. Op 26 Mei kwamen de heeren der „haute Finance" bijeen in de Fransche Metropole, waar zij den Duitschen Minister van Financiën, Hermes, aantroffen. Deze was er op uit om met de Commissie van Herstel te overleggen, wat er kon gedaan worden teneinde een regeling te treffen, die het nemen van verdere sancties zou voorkomen. Na veel loven en bieden, waarbij Hermes zijn boekje te buiten ging, kwamen de erfvijanden tot dit resultaat, dat Duitschland de bankbiljettenfabricatie zou stopzetten, om aldus een overzicht te verkrijgen van zijn vlottende schuld; controle zou worden gegeven aan een financiëele commissie, die het geheim der Duitsche geldaffaire moest bewaren; zoo noodig was een binnenlandsche leening te plaatsen, die nabij de geëischte 60 miljard kwam, doch dit alles onder één voorwaarde, dat aan Germanje een internationale leening werd geschonken, die zijn vrijheid van handelen en van betalen verruimde.

Reeds had de Commissie van Herstel, het machtige politieke lichaam in Europa, geadviseerd, dat met deze beloften genoegen kon worden genomen en Poincaré, die de kruitdamp reeds had opgesnoven, moest zich bij dit oordeel van deskundigen nederleggen. Duitschland zag den 31n Mei slapende tegemoet; het moratorium kreeg zijn beslag en de belastingbetaler haalde ruimer adem. — Onder gunstige auspiciën begon de bankiersconferentie haar taak.

De leider der Amerikaansche bankgroepen, die een machtigen trust vertegenwoordigde, was op de eerste plaats zakenmensch en dacht eerst op de tweede of derde plaats aan gevoelens van humaniteit. De nuchtere zakelijkheid gaf hem de idee in, dat het risico, wat men beliep door een leening aan een berooide, uiterst leege schatkist, tot de grenzen van een minimum moest worden gereduceerd. Vandaar was de eerste voorwaarde om de noodige waarborgen zich te verschaffen, dat de gelden, aan den armen Michel geleend, werden aangewend om den noodtoestand te verlichten. Onderpanden werden gevorderd, volledige controle op uitgaven en inkomsten geëischt, terwijl een behoorlijke rentevoet als risicopremie kon worden aangeboden.

Het eerste voorstel was om aan Duitschland de som van 1 miljard dollar toe te staan. Doch de bezwaren hiertegen opgeworpen waren te groot, zoodat men een andere combinatie meest uitdenken. Immers wat zou dit bedrag beteekenen om een gezonde financiering te bevorderen? De koers van die tijdperiode teekende zich af in de schrikwekkende proportie van 1 dollar voor 300 marken. Zelfs in het gunstige geval van een lagen rentevoet van 7% en de toegestane aflossingstermijn van 50 jaar moest het Rijk jaarlijksch de kapitale som van 27 miljard opbrengen teneinde de leening in leven te houden. Gesteld dat Duitschland de geheele som aanwendde voor doeleinden van schadevergoeding, dan bleef het tekort op zijn eigen begrooting, dat zich uitbreidde met iederen nieuwen val van de mark. Vanwaar wil men dit tekort aanvullen zoo niet door zwaardere belastingen? Gaat de vlottende schuld vóór en geeft men haar de prioriteit, dan is de tijd voor aflossing niet te overzien, daar immers buiten de 27 miljard de jaarlijks terugkeerende begrootingstekorten een te zwaren druk op den belastingbetaler zouden leggen. Ook in dit geval zweefde de risicogedachte onophoudelijk boven het hoofd van hen, die hun gelden aan deze onderneming toevertrouwden. In ieder geval kwam de fiscus met een schrikaanjagende rekening de huizen binnen en zouden de lasten niet meer de dragen zijn. Want in bondgenootschap met de verzwaring der belastingpenningen zou op het tooneel verschijnen de eisch om nieuwe loonsverhoogingen, opschroeving der salarissen om tenminste de particuliere financiering niet den adem af te snijden. Maar hierdoor veranderde de begrooting weer van aanzien, die belangrijk de hoogte werd ingejaagd, terwijl de Duitsche productie tot zulk een duurte moest rijzen, dat het batig uitvoersaldo als sneeuw voor de zon wegsmolt. Onvermijdelijk gevolg hiervan was dan weer, dat de industrie een tijdperk van ongekende malaise had door te maken met een kapitale vermindering van inkomsten en werkeloosheid aan den gezichteinder. Aldus een reusachtige inkrimping van den voorsprong, die de industrie aan gene zijde van den Rijn wegens den erbarmelijklage wisselkoers had te noteeren.

* * *

De financiëele experts, die zich te Parijs verlustigden in die arithmetische cijfergoochelingen, zagen zeer goed in, dat de eerste voorwaarde voor een crediet aan Duitschland was: verlaging van het bedrag, dat het Versaillestractaat als onaanvechtbaar had genoemd; dat door alle politici van Europa (met uitzondering der Fransche paladijnen van Poincaré) als de ijzeren voorhamer was aangeduid, die alle plannen voor herstel in duigen zou slaan. Steeds was door de Gallische staatslieden uitgebazuind, dat Duitschland niet betalen wilde; later, toen de Engelsche en Italiaansche vrienden op matiging aandrongen en aan Barthou voorrekenden, dat zulk een buitensporige som niet kon worden opgebracht door een land, welks geldwezen dusdanig in de war en in discrediet was gebracht, repliceerde de spreekbuis van Poincaré, dat men dan een expert-commissie van bankiers zou benoemen, die de zaak uit deskundig oogpunt moesten bestudeeren. En nu deze onbevooroordeelde, onpartijdige financiëele specialisten-groep de overschatting van Duitschlands betaalkracht als den hinderpaal voor een economische regeling oordeelde, waren er weer andere moeilijkheden, die aan Frankrijk het prijsgeven zijner houding beletten.

Immers, zoo redeneerde men aldaar, indien wij aan Duitschland toestaan het bedrag zijner schulden te reduceeren, visschen wij achter het net. De penningen onzer naburen zijn ons hard noodig teneinde het evenwicht in onze eigen begrooting te bewaren; iedere vermindering der schadeloosstellingssom brengt ons een schrede naar den put van het bankroet. Slechts één lichtpunt aan den horizon zou het uitzicht in de toekomst verblijden, indien de algemeene schuldeischer, Amerika een streep haalde door de vordering op zijn Europeesche debiteurs. Want van den buurman aan de overzijde van het Kanaal was geen kleine delging meer te verwachten; deze had 3 miljard te innen, maar daarnaast 1 miljard aan de Yankee-geldkoningen af te schuiven en men kon toch niet redelijkerwijze de hoop spannen, dat het de vordering annuleerde, terwijl de eigen schuldbrief telkens op een zij het langen-zicht-termijn werd gepresenteerd. Maar Amerika was in dit opzicht onverbiddelijk; eerst de groote schoonmaak aan het Departement van oorlog bleef de eisch; ontwapening op ruime schaal; terugtrekking der troepen aan den Rijn en der bezette gebieden; niet meer het gekletter en het gerinkel met de sabel (iets, wat Poincaré van Wilhelm moet hebben afgekeken). En aan dit lievelingsdenkbeeld van den Franschen Ministerpresident, dat zijn geheel werkprogram onderschraagde, mocht men natuurlijk niet raken; dan zou Poincaré Poincaré niet meer zijn.

Vandaar bleek het reeds in den beginne, dat de bankiersconferentie niet onder een gelukkig gesternte was geboren. Het consortium stond pal voor de vermindering op groote schaal; op herziening van het beruchte verdrag van Versailles en definitieve bepaling der Duitsche schuld. Zonder dit zou Amerika geen dollar willen leenen en een Londonsch bankier gaf als zijn meening te kennen, dat zonder deze voorwaarde men geen drie miljoen pond sterling zou bijeenbrengen.

Toen er geen overeenstemming was te bereiken. ging de conferentie voor 8 dagen uiteen. Na het verstrijken van deze vacantiedagen toog men weer aan den arbeid om tenminste te redden wat er te redden viel. Maar de politieke atmosfeer, die overal doordringt en zelfs de rustige werkkamers der financiëele specialiteiten niet in het genot der versche lucht kan laten, bleek te electrisch geladen dan dat men er vrij en frank kon ademen. Zelfs het verzoeningsvoorstel om bij een eventueele leening van 4 miljard aan Duitschland met bankierscontrole en intrekking der sancties, die de leeners zenuwachtig maakten wegens den schrik dat de penningen behandeld zouden worden à la Sovjet, haalde geen meerderheid van stemmen; Frankrijk oordeelde, dat het in dit geval nog te weinig ontving in de 600 miljoen gouden marken als eerste termijnsom.

De commissie nam toen het laatste hulpmiddel van den kapstok te baat over drie maanden zouden zij weer onderhandelen, daar in dien tijd de politieke constellatie van Europa een geheel ander aspect kon vertoonen en misschien de harde noodzakelijkheid den onwil zou breken, die thans nog hoogtij vierde. De conferentie ging uiteen en de heeren bankiers pakten hun koffers.

* * *

Toen stond het spook van het moratorium en het dreigend probleem der sancties in al hun verschrikking weer aan de deur van het Duitsche staatsgebouw. Immers de eischen van dit moratorium hielden nauw verband met het vooruitzicht op het tot standkomen der internationale leening; nu het fundament voorloopig ineenstortte, vielen ook de beide andere quaesties in puin. Begrijpelijkerwijze was de indruk dezer mislukking in Duitschland het grootst; alle toezeggingen, waarvoor Hermes vele opofferingen zich getroost had en Wirth het odium der onverzoenlijke nationalen, versterkt door het leger der Volkspartij, moest dragen, hingen nu los in de lucht, Maandelijks had men weer de 50 miljoen goudmarken te betalen, door het moratorium tot gunstiger tijden verschoven; een waardevermindering van de mark en een toenemende prijzenstijging stonden voor de deur: een nieuwe ontreddering in het budget en nieuwe inflaties, terwijl het Rijk stapels papiergeld moest laten drukken om gouddeviesen aan te koopen voor schadeloosstellingsdoeleinden.

En ondertusschen stond Frankrijk, tot de tanden gewapend, aan den Rijn en wachtten de troepen op het eerste bevel om verder in het land te trekken, zoodra Poincaré eenig symptoom van onwil in de houding van den gehaten nabuur meende te zien.

BUITENLAND.

AMERIKA.

Zal hij herkozen worden?

Hij heet President, de man die het Witte Huis te Washington bewoont, maar hij heeft meer invloed en zelfs formeele macht dan menig vorst bezat, zelfs in den tijd toen er nog niet zoo weinig souvereinen waren als thans het geval is. Maar één schaduwzijde rust er op dat presidentschap: het duurt meestal zoo kort. En ook thans wordt Harding, die zich nauwelijks behoorlijk in de zaken heeft kunnen inwerken, reeds weer bedreigd met een verkiezing, welke een ander aan 't bewind kan brengen.

De Correspondent te New-York van de „Daily Telegraph" schrijft in verband met de algemeene verkiezingen in November, dat volgens sommige doorgaans goed ingelichte beoordeelaars van den politieken toestand, o. w. beroeps-partij-politici, de Republikeinsche partij op het ogenblik niet populair is bij de groote massa des volks. Er bestaat n. l. in breede kringen een gevoel, dat het Congres tot dusver nog niets van beteekenis heeft gepresteerd en dit het land nog niet heeft teruggebracht tot „de toestanden van vóór den oorlog."

Volgens deze beroeps-partij-politici zal bij de verkiezingen in November het stemmenverlies van de Republikeinen in de Oostelijke staten der Unie aanzienlijk zijn. In het Westen zullen de teleurgestelde Republikeinen, volgens deze voorspellers, hun stemmen geven aan de radicale elementen in de partij. Het wordt niet onmogelijk geacht, dat de Republikeinsche meerderheid in den Senaat, welke thans 24 stemmen bedraagt, na de verkiezingen nog slechts 12 zal wezen en dat een niet onaanzienlijke groep radicale Republikeinen op de wip zal zitten en telkens den doorslag zal geven tusschen de orthodoxe Republikeinen en de Democraten.

Wat betreft het Huis van Afgevaardigden doet men het in democratische leiderskringen zoo voorkomen, als ware er een goede kans op het omzetten van de reusachtige Republikeinsche meerderheid (van 166) in een democratische meerderheid. Maar lang niet alle democratische leiders zouden dat wenschen.

Met het oog op de presidentsverkiezing in 1924 meenen sommige democraten. dat het een goede verkiezingstactiek zou wezen, de Republikeinen in het Congres maar baas te laten tot dat jaar.

Men kan dan alles, wat er dan tot 1924 mislukt en verkeerd uitloopt in de Ver. Staten nog op het schuldconto van de Republikeinen bijschrijven.

Zoodat een herkiezing misschien voor Hardings reputatie en gemoedsrust nog erger zou kunnen zijn dan een onmiddellijke val.

Officieele berichten.

van de vorige week.

Aan Mej. A. J. C. Jarman, onderwijzeres 3de klasse aan de Wilhelminaschool alhier, is om gewichtige redenen twaalf dagen verlof verleend.

Aan den onderwijzer 1ste klasse in deze kolonie, H. W. Betz, met verlof in Nederland, is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

D. C. Smith is belast met den dienst van telegrambesteller bij den post voor D. T. op St. Martin N. G.

W. E. Williams is op zijn verzoek eervol ontheven van het verdere toezicht op de Simpsonsbaai op St. Martin N. G.

Aan den havenmeester en loods op St. Martin N. G., W. F. O'Conner, is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.